

Yttrande gällande Behovsanalys i den strategiska planen för genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken i Sverige (N2020/01752/JL)

PM

s. 26-27

Vad gäller vattenbruk kommer det inom ramen för den europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) 2021 - 2027 sannolikt gå att bevilja stöd till vattenbrukare som etablerar sig i sektorn genom t.ex. startstöd. Denna typ av investeringsstöd har funnits inom ramen för nuvarande havs- och fiskeriprogrammet och haft stor efterfrågan. Möjlighet till stöd genom EHFF kan möta vissa behov inom branschen men huruvida vissa typer av behov ska mötas inom ramen för CAP måste utredas vidare. Komplementariteten mellan fonderna måste tydliggöras. Dels eftersom vattenbruk är en landsbygdsnäring och dels för att man kan konstatera att fiskodling i ökande grad kombineras med lantbruk och kan utgöra en form av diversifiering inom jordbruket genom ett integrerat lant- och vattenbruk som är cirkulära system. Detta innebär att vattnet går runt i ett system, genom en biobädd och gödseln används därefter i jordbruket.

Kommentar:

Sverige har ytterst liten produktion av fisk där den producerats i kombination med lantbruk. Det bör framgå i texten att kombinationen lant- och vattenbruk visserligen ökar men från en nivå om några tiotals ton. Den totala produktionen i Sverige torde inte uppgå till mer än 100 ton. Den svenska produktionen av matfisk sker än så länge i öppna odlingssystem. Denna produktionsteknik har utpekats vara lämplig i norra inlandet.

SWOT

s. 42

Siffrorna i figuren nedan avser ekonomin i de företag som är registrerade med SNI-kod inom primärproduktionen (inklusive fiske, vattenbruk och rennäring, men jordbruket är den i särklass största delen av sektorn). Statistiken omfattar all verksamhet i företagen och innehåller därför även annat än primärproduktion.

Kommentar:

Det är i huvudsak mindre företag som har diversifierad verksamhet, ex. fiskodling och vidareförädling, de större producenterna har endast primärproduktion. Statistik, ex. produktionsvolymerna och ekonomiskt resultat avseende de större företagen speglar därmed verksamheten.

s.92

O4 Stor potential för utveckling inom vattenbruk

Trots mycket god tillgång till sötvattensjöar är vattenbruket i Sverige litet.312 Här finns det stor utvecklingspotential och det pågår flera forsknings och utvecklingsprojekt inom vattenbruk som kan ge upphov till innovativa metoder och processer, bland annat utveckling av landbaserade och cirkulerande system. Efterfrågan på produkter med hälsosamma fetter och protein som inte kommer från kött växer kraftigt.

Kommentar:

Potentialen är inte begränsad till möjliga framtida tekniker och innovativa metoder. Redan i dag är kassodling av fisk en tekniskt och praktiskt välbeprövad metod som är ekonomiskt och miljömässigt hållbar (förutsatt att den är rätt placerad och rätt bedriven). Sverige har, framför allt i de nordligare delarna av inlandet, goda naturliga förutsättningar för ett utökat vattenbruk av denna typ inom ramen för vad som är miljömässigt hållbart. Vad som krävs är stabila och förutsägbara förhållanden avseende tillståndprocesser och tillstånd.

s. 115

”O1 Brett förankrad målsättning om ökad svensk livsmedelsproduktion

Det finns en bred politisk uppslutning kring den livsmedelsstrategi som beslutades under 2017. Livsmedelsstrategin ger en samsyn om de långsiktiga målen för svenskt jordbruk.418 Inom den handlingsplan som lagts fram av regeringen finns det åtgärder för ökad hållbar produktion till exempel genom att stödja växtförädling och vattenbruk.419 Detta bidrar till att säkerställa ett utbud av svenska livsmedel på den inhemska marknaden. I strategin finns också åtgärder som förväntas bidra till en kortare livsmedelskedja vilket underlättar informationsflödet mellan primärproducenter och konsumenter.”

Kommentar:

Under de senaste åren har produktionsvolymerna minskat inom det svenska vattenbruket, detta trots ovan nämnda breda politiska uppslutning och formulerade strategier. Produktionsminskningen beror nästan uteslutande på nedläggningar till följd av domstolarnas avslag på fortsatt drift av vattenbruksanläggningar. Ett faktum som tycks rimma illa med den politiska målsättningen.

Det snabbaste och effektivaste sättet att öka Sveriges självförsörjning och försörjningsförmåga på vattenbruksprodukter är att underlätta för nyetablering och fortsatt drift av kassodlingsanläggningar. Produktion av matfisk i kasse är en robust odlingsteknik, ekonomiskt bärkraftig och miljömässigt hållbar. De vattenbruksföretag som bedriver denna typ av produktion har både viljan och förmågan att skala upp och utöka sin produktion.

